

ΘΑΛΑΣΣΑ - ΑΠ' ΤΗΝ ΑΚΤΗ ΑΛΙΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΣΤΙΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΣΤΙΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ Φ.

3ο Δημ. Σχολείο Αργυρούπολης, Δ' Δ/ση Πρωτ. Εκπαίδευσης Αθηνών
e -mail: podiki8@hotmail.com

ΕΚΤΕΝΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το πρόγραμμα Π.Ε. με τίτλο: « Θάλασσα απ' την ακτή Αλίμου Αττικής, στις θάλασσες της Ελλάδας, στις θάλασσες του κόσμου», υλοποιήθηκε το σχολ. έτος 2003 - 04 από την ΣΤ' τάξη (ΣΤ1 + ΣΤ2) του 3ου Δημ. Σχολείου Αργυρούπολης, με συντονιστή το δάσκαλο κ. Βασιλόγλου Φώτη και συνεργάτιδα τη δασκάλα κ. Βερονίκη Ανδρομάχη.

Συνεργάστηκαν οι Δήμοι Αργυρούπολης και Αλίμου, το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Αργ/λης, το ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε., η Helmera, ο Σύλλογος Γονέων του σχολείου, ο Σύλλογος Μεσοτοπιτών Λέσβου « Η Αναγέννηση » και ο ερασιτέχνης δύτες κ. Ευσταθιάδης Κων/νος.

Το πρόγραμμα περιείχε εκπαιδευτικές επισκέψεις εξωτερικών συνεργατών στην τάξη, ποικίλες δραστηριότητες - παρεμβάσεις των παιδιών με πιο σημαντική την υιοθεσία και τον καθαρισμό της Ακτής Αλίμου, σε συνεργασία με την Helmera.

Στο τέλος έγινε οργάνωση ημερίδας και παρουσίαση του προγράμματος στο σχολείο μας και ανοιχτή μουσικοχορευτική εκδήλωση με θέμα: «Χοροί και τραγούδια της θάλασσας» στο θέατρο Αργυρούπολης.

Ο απολογισμός κρίνεται πολύ θετικός. Τα παιδιά είχαν πλούσιες εμπειρίες και οι περιβαλλοντικές παρεμβάσεις μας στην τοπική κοινωνία ήταν σημαντικές.

VASILOGLOU P.

e -mail: podiki8@hotmail.com

ABSTRACT

The project "Environmental Education" titled: "Sea - from Alimos Coast of Attica to Greek Seas, to Seas of the World", has been carried out by the 6th Class (St1 & St2) of the 3rd Primary State School of Argyroupolis, under the supervision of the teacher Mr. Vasiloglou Photios in cooperation with the teacher Mrs. Veroniki Andromache.

Also cooperated at this project Argyroupolis and Alimos town authorities, the Argyroupolis Environmental Education Center, the EL.KE.TH.E., the Helmera, the school's Parents Association, the Association "Anagenissi" of Lesvos Island and the amateur diver, Mr. Efstathiadis Kostas.

There has been a one-day organization and presentation of this project at our school and a musical and dancing performance with the topic: "Songs and dances of the sea" at Argyroupolis Theatre.

The conclusion is considered to be positive. Children had a variety of experiences and our interferences into environmental issues in the local society were very important.

Λέξεις κλειδιά: συνεργασία, καθαρισμός ακτής, ευαισθητοποίηση, δράση, ικανοποίηση, επιτυχία.

1. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΘΕΜΑΤΟΣ

Η θάλασσα ειν' η «αγαπημένη» σχεδόν όλων των Ελλήνων. Όλα τα παιδιά έχουν κολυμπήσει στα νερά της και έχουν χαρεί τις χαρές της.

Κριτήρια:

- Τοπικά: Το σχολείο μας απέχει ένα χιλιόμετρο περίπου από τη θάλασσα. Η ακτή είναι στη «γειτονιά μας». Το ρέμα Γερουλάνου που καταλήγει σ' αυτήν περνάει δίπλα απ' το σχολείο μας.
- Εκπαιδευτικά: Τα ίδια παιδιά την περυσινή χρονιά είχαν παρακολουθήσει εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο Κ.Π.Ε. Αργ/λης με θέμα: «Η θάλασσα» και είχαν επισκεφθεί την «HELMERA». Οι επισκέψεις αυτές «άνοιξαν την όρεξη» όλων, για ταξίδια θαλασσινά.
- Κοινωνικά: Η επιθυμία όλων να συμβάλλουμε στην προσπάθεια για ένα καλύτερο περιβάλλον περνώντας από τα λόγια στην πράξη κι η κρυφή μας ελπίδα να βοηθήσουμε, ώστε να δοθούν ερεθίσματα στην τοπική κοινωνία για περαιτέρω ευαισθητοποίηση.

2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Γνωστικοί

- Τα παιδιά να μάθουν περισσότερα στοιχεία για τη θάλασσα και να συστηματοποιήσουν τις γνώσεις τους..
- Να έρθουν σε άμεση επαφή με ανθρώπους του χώρου.
- Να συζητήσουν με τους γονείς, παππούδες, γιαγιάδες, και να δανειστούν απ' τη γνώση και τη σοφία τους.
- Να συσχετίσουν το θέμα με κείμενα λογοτεχνικά, μυθολογικά, τοπωνύμια, δημοτικά τραγούδια.

Συναισθηματικοί

- Να βιώσουν μέσα απ' την ομάδα των συνομηλίκων αλλά και στη σχέση τους με τους μεγαλύτερους, την αξία της συνεργασίας, του αλληλοσεβασμού, της ομαδικότητας.
- Να βιώσουν τη χαρά της συμμετοχής σε μια κοινή προσπάθεια για την προστασία του περιβάλλοντος.
- Να βιώσουν πως όσο πληθαίνουν οι «πληροφορημένοι – ευαισθητοποιημένοι» άνθρωποι υπάρχει ελπίδα.

Ψυχοκινητικοί

- Να ψάξουν στις πηγές της Γνώσης και να παρουσιάσουν επιμέρους θέματα.
- Να ζωγραφίσουν, να κατασκευάσουν έργα, να οργανώσουν την αίθουσα τους για τις ανάγκες του προγράμματος, να επιμεληθούν την εκδήλωση της τελικής παράστασης.

Επιστημονικοί

- Να μάθουν να ερευνούν, να πειραματίζονται, να παρατηρούν, να βγάζουν συμπεράσματα, ν' ανακαλύπτουν μόνα τους τη γνώση, να λύνουν προβλήματα, να διατυπώνουν ερωτήσεις και να ψάχνουν τις απαιτήσεις που θέλουν.

Κοινωνικοί

- Να συνδέουν τη σχολική δράση με τις ανάγκες της καθημερινής ζωής.

3. ΜΕΘΟΔΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

- Μελέτη Πεδίου
Προετοιμασία και οργάνωση της επίσκεψης. Εργασία στο Πεδίο Μελέτης. Υλοποίηση προγραμματισμένων δραστηριοτήτων (μετρήσεις, καταγραφές, συνεντεύξεις κ.α.)
- Ομαδοσυνεργατική
Δημοκρατική επεξεργασία απόψεων – Συνθετικά συμπεράσματα – Προτάσεις
- Διεπιστημονική
Η επαφή, μέσω των εκπαιδευτικών επισκέψεων, με ανθρώπους του χώρου και η συνεργασία με τους ειδικούς συνεργάτες και λοιπούς φορείς, προσφέρουν σημαντικές εμπειρίες και συμβάλλουν στη σωστή διερεύνηση του θέματος.
Οι δάσκαλοι είναι συνεργάτες, καθοδηγητές, βοηθοί.

4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Επίσκεψη στο Κ.Π.Ε. Αργ/λης. Θέμα προγράμματος: «Το νερό – Τα ρέματα». Δουλέψαμε στην τάξη, στο πεδίο, στο εργαστήριο.
- Επίσκεψη στο Εθνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών (Ανάβυσσος). Συζήτηση με τον κυβερνήτη του βαθυσκάφους, παρακολούθηση ομιλίας και ταινίας, συμπλήρωση ερωτηματολογίου, ξενάγηση στον εκθεσιακό χώρο του κέντρου.
- Επίσκεψη στην τάξη ερασιτέχνη δύτη - πατέρα μαθήτριάς μας. Σύντομη ομιλία, συζήτηση και μεταφορά εμπειριών.
- Επίσκεψη στο Κ.Π.Ε. Δραπετσώνας. Θέμα προγράμματος: «Η θαλάσσια ζωή και η αλιεία στο Σαρωνικό». Μελέτη πεδίου – λιμανάκι Αγ. Νικολάου, συζήτηση με τους ψαράδες.
- Επίσκεψη εξωτερικών συνεργατών. Εποικοδομητική συζήτηση, δραστηριότητες.
- Κατασκευές από «άχρηστα υλικά» (πλαστικά μπουκάλια, κοχύλια, βότσαλα κ.α.)
- Θεματικές γραπτές εργασίες: Τα παιδιά διάλεξαν ένα θέμα απ' τον «ευρύτερο» χώρο της θάλασσας και το ανέπτυξαν («Σφουγγάρια και αλιεία», «Ναυάγια», «Οι φώκιες», «Ο ιππόκαμπος», «Η γοργόνα κι ο μύθος της», «Τα δελφίνα» κ.α.).
- Δημιουργία ερωτηματολογίου με θέμα: «Ρέμα Γερουλάνου – Ακτή Αλίμου». Το συμπλήρωσαν οι γονείς των παιδιών κι επεξεργαστήκαμε τις απαντήσεις και τις προτάσεις τους.
- Αλληλογραφήσαμε με το 2^ο Δημ. Σχολείο Βούλας κι ανταλλάξαμε εμπειρίες μέσω του δικτύου «Η θάλασσα».
- Στο τέλος κάναμε την ημερίδα παρουσίασης του προγράμματος μας με καλεσμένους συνεργάτες μας και μέλη της Τοπικής Κοινωνίας.

5. ΔΡΑΣΕΙΣ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

- Η συμμετοχή μας στην παιδική Helmera μας έδωσε την ευκαιρία να κάνουμε σημαντικές δράσεις – παρεμβάσεις: Υιοθεσία και καθαρισμό της ακτής Αλίμου, κατασκευή πινακίδας με συνθήματα: «Στη θάλασσα αξίζει ένα πλατύ χαμόγελο κι εμείς όλοι τι κάνουμε;». Αποστολή δελτίου τύπου και δημοσίευση του στις τοπικές εφημερίδες. Αφισοκόλληση εντύπων της Helmera στη γειτονιά μας. Συμμετοχή σε διαγωνισμούς ζωγραφικής. Δύο μαθητές μας έστειλαν έργα τους στη Helmera και στο ΕΛ.ΚΕ.ΘΕ.. Η δεύτερη τιμήθηκε με βραβείο.
- Συμμετοχή στην εκδήλωση «Γιορτή για το περιβάλλον» στην παραλία της Γλυφάδας. Την εκδήλωση διοργάνωσαν η Δ' Δ/ση Αθηνών, οι δήμοι Γλυφάδας και Αγ. Δημητρίου και «Το χαμόγελο του παιδιού».
- Συγγραφή επιστολών και αποστολή τους στους τοπικούς άρχοντες. Οι μαθητές μας συνέταξαν επιστολές προς τους Δημάρχους Αλίμου κ. Ματζουράνη και Αργυρούπολης κ. Τσαρπαλή, κοινοποιώντας τη δράση μας αλλά και κάνοντας προτάσεις για τοπικά περιβαλλοντικά προβλήματα. Ο πρώτος απάντησε με επιστολή, ενώ ο δεύτερος ήρθε ο ίδιος στο σχολείο και συζήτησε επιτόπου με τα παιδιά της τάξης μας.
- Δημιουργία μουσικοχορευτικής εκδήλωσης. Σε ανοιχτή εκδήλωση στο πέτρινο θέατρο Αργ/λης, παρουσιάσαμε «Χορούς και τραγούδια της θάλασσας» με τη συνεργασία του Συλλόγου Γονέων & Κηδεμόνων του σχολείου μας, του Συλλόγου Μεσοτοπιτών Λέσβου «Η Αναγέννηση» και την Πολιτιστική Επιτροπή του Δήμου Αργ/λης.

6. ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Έγινε με ερωτηματολόγιο αρχική αξιολόγηση – διερεύνηση γνώσεων, ιδεών, στάσεων και συμπεριφορών των παιδιών και τελική αξιολόγηση όπου ήταν εμφανής η πρόοδος σε όλους τους τομείς. Σ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος έβλεπε διάθεση και ενεργή συμμετοχή των παιδιών.

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Πιστεύουμε ότι αυτό το «θαλασσινό ταξίδι» που κάναμε μας έδωσε τη δυνατότητα να ζήσουμε στιγμές αλλιώςτικες.

Γνωρίσαμε ανθρώπους, βιώσαμε πρωτόγνωρες εμπειρίες που κάνουν το σχολείο μας πιο ανοιχτό στην τοπική κοινωνία.

Συνεργαστήκαμε με φορείς, οργανώσεις, ιδιώτες, συλλόγους... . Η Ευέλικτη Ζώνη μάς έδωσε το χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση του προγράμματος.

Η έγκριση του προγράμματος μας και η χρηματοδότηση μέσω του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ μας έδωσε την οικονομική δυνατότητα:

- Να στηρίζουμε όλες τις δραστηριότητες μας.
- Ν' αγοράσουμε σημαντικό εξοπλισμό για το σχολείο μας (μηχανή προβολής, πλαστικοποιητή, φωτογραφική μηχανή)
- Να καλύψουμε μέρος των εξόδων μετακίνησης
- Να καλύψουμε τα έξοδα προβολής της προσπάθειάς μας (αφίσες, προσκλήσεις, αναμνηστικά, πινακίδα ακτής)
- Να κατασκευάσουμε μπλουζάκια και καπέλα και να τα δωρίσουμε στα παιδιά.

Ο αντίκτυπος στην τοπική κοινωνία κρίνεται πολύ θετικός. Οι γονείς των παιδιών και ο Σύλλογος Γονέων & Κηδεμόνων του σχολείου μας απ' την αρχή ήταν ένθερμοι υποστηρικτές και συμπαραστάτες. Οι υπηρεσίες περιβάλλοντος των Δήμων Αλίμου & Αργυρούπολης ενεργοποιήθηκαν και συμπαραστάθηκαν εμπράκτως σε ό,τι τους ζητήθηκε.

Οι Δήμαρχοι των όμορων Δήμων ενημερώθηκαν προσωπικά για τους στόχους του προγράμματος.

Ο Δήμαρχος Αλίμου κ. Ματζουράνης ανταπάντησε με επιστολή του, ενώ ο Δήμαρχος Αργυρούπολης κ. Τσαρπαλής επισκέφτηκε το σχολείο μας, μίλησε στα παιδιά της ΣΤ΄ τάξης και άκουσε από κοντά τους προβληματισμούς τους σε θέματα περιβάλλοντος και τις προτάσεις τους σε τοπικά θέματα .

Επίσης στις δύο εκδηλώσεις που έγιναν στο τέλος, για την διάχυση των αποτελεσμάτων του προγράμματος, παραβρέθηκαν πολλοί εκπρόσωποι της σχολικής κοινότητας και της τοπικής κοινωνίας. Τα σχόλια τους ήταν πολύ θετικά.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αθανασάκη Α. – Κουσουρή Θ. (1987), *Οικολογική Παιδεία & Περιβαλλοντική Αγωγή*, Μπουκουμάνης, Αθήνα.
2. Φραγκιά Κ. (2000), *Ο φίλος μου ο ήλιος*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα
3. Γκλέζος Μ. (2001), *Υδωρ – αύρα – νερό*, Καστανιώτης, Αθήνα
4. Εκπαιδευτικό πακέτο (2002), *Μεσόγειος θάλασσα πηγή ζωής*, Καλειδοσκόπιο, Αθήνα
5. Περιοδικό για την Π.Ε. (2002), *Αφιέρωμα στο νερό*, Π.Ε.ΕΚ.Π.Ε.
6. *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση* (1996), Δ΄ Διεύθυνση Αθηνών Τμήμα Π.Ε.
7. *Μεθοδολογία προσέγγισης των προγραμμάτων Π.Ε.*, Δ΄ Διεύθυνση Αθηνών Τμήμα Π.Ε.